

építmény visszamaradt alapjai legalább kettőre utalnak. Kérdés, hogy a két helyiség összeegyeztethető-e az esetleges dzsámival. Az alapozás mélysége és vastagsága megadja, hogy az itt állt legkorábbi épület nem volt magas és egy 5–10 m átmérőjű K–Ny és É–D irányban tájolt szögletes belső helyisége lehetett, míg a másik helyiség méretei ismeretlenek.

GÁBOR OLIVÉR

398. Pécs, Líceum utca 15.
(KÖH 76731)

(Baranya megye) Ró, Kö

A 2010. augusztus 16–18-án végzett próbaásatás során két kutatóárkot húztunk a telken (17318 hrsz.). Megállapítottuk, hogy a középkori városfal alapjainak alja a jelenlegi járósínt alatt 245 cm mélyen van. Az alapozás alatt római kori vízelvezető árok egy szakasza került elő, mely ÉNy–DK irányba futott. A további jelenségek újkoriaknak bizonyultak.

GÁBOR OLIVÉR

399. Pécs, Rákóczi út 11. – Eötvös utca
(KÖH 26815)

(Baranya megye) Kö

A Rákóczi út 11. sz. elől indulva a Várady Antal u.–Eötvös József u. vonalon 2010. július 16. és augusztus 13. között, több szakaszban elektromos vezetékét fektettek. A földmunkákat a BMMI Janus Pannonius Múzeuma régészeti megfigyelése mellett végezték.

Az árok átlagos mélysége 0,7 m körüli volt. A Rákóczi úton, a 11. sz. épület előtt, a járda vonalában húzódott az árok, itt kevert, bolygatott feltöltésföldet figyeltünk meg. A Várady Antal utcában előbb a Ny-i oldalon húzódó járda vonalában, közvetlenül az épületfal mellett haladt az árok, majd az úttestet keresztezve az Eötvös utcában folytatódott közvetlenül a középkori városfal É-i oldala előtt. A Várady Antal utcában az elbontott városfal alapozása nem került elő sem a járda, sem az úttest alatt. Régészeti jelenség csak az Eötvös utcában jelentkezett: két kőből épített falcsont, amelyeket a városfal É-i oldalának építettek neki. A falak felett a mai aszfaltburkolatig rétegzetlen kevert, laza köves-téglás humuszos feltöltést figyeltünk meg.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

400. Pécs, Rákóczi út 53.
(KÖH 75421)

(Baranya megye) Kö

2010. április 12. és június 14. között régészeti megfigyelés mellett épületbontásra került sor a telken, amit a telken áthaladó középkori városfal tett szükségessé. A városfal vonalában álló falról Gere László már korábban megállapította, hogy túlnyomórészt újkori eredetű, azt engedték elbontani.

A kérdés igazából csak az volt, hogy a falalapozás milyen korú. A fal vonalának D-i oldala elé ásott szonda alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a mai felszín alatt a telek teljes, közel 11 m szélességében megvan a középkori városfal kőalapozása.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

401. Pécs, Szabadság utca 3.
(KÖH 75425)

(Baranya megye) Ró

2010. szeptember 16–21. között régészeti megfigyelést folytattunk egy földfelszín alatt kialakítandó mélygarázs földmunkáinál. Mivel a telek a római kori város területén fekszik, elképzelhető, hogy a területen római kori épületmaradványokat rejt a föld. A kockázati tényezőket csökkentendő a beruházó úgy döntött, hogy talajradarozást kér a Janus Pannonius Múzeumtól. A radarozás sikere érdekében szükséges volt leszedni az újkori és modern feltöltési réteget a területről. Ezt munkagép végezte a felügyeletünk mellett.

Első lépésben a telek ÉK-i sarkánál kb. 1×1 m nagyságú területen ásattunk egy kisebb szondát az újkori–modern feltöltődés mértékét megállapítandó: ami 1,10–1,40 m vastagnak bizonyult. A felszíni köves-téglás törmelék alatt mintegy 0,6–0,7 m vastag humuszos-izapos sötétszürke feltöltődési réteget figyeltünk meg, alatta pedig 0,2–0,3 m vastagon sárga, erősen kavicsos réteget. A kavicsréteg valószínűleg valami újkori pince vagy épületalap ásásakor kitermelt és elterített altalaj. Alatta újra szürke humuszos-izapos feltöltődést figyeltünk meg, ami a római kor utáni természetes feltöltődésként értékelhető. A megnyitott terület DNy-i sarkában 0,5×1 m nagyságú területen a markoló segítségével megkerestük az altalajsínt (sárga, erősen kavicsos réteg). Ez a szint a leszedett szinthez képest 2,00–2,20 m mélységben jelentkezett. Egészen az altalajig a szürke humuszos-izapos feltöltődést figyeltük meg. A sárga altalaj felett kb. 1 m magasságban római kori teguladarabok kerültek elő. Habarcsos kötőtörmelék egyáltalán nem észleltünk, ami azt sejteti, hogy a kiásott gödör környezetében valószínűleg nem álltak épületek a római korban.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

402. Pécs, Üszögpuszta
(Baranya megye) U, B

A Városhöld és Drávaszerdahely között építendő gázvezeték Pécs irányába vezető leágazása által érintett régészeti lelőhelyeken 2010-ben végeztük el a földmunkák régészeti megfigyelését.

Üszögpuszta (HT-102 lh., KÖH 69143): Június 8–12. között a 01526/1 és 01537/8–9 hrsz.-ú ingatlanokon 819 m² lehumuszolt területből 326 m² volt régészetileg érintett. A kijelölt terület K-i felében objektumot nem találtunk, a domboldal felső részén szórta kisebb göd-

rök és cölöplyukak, majd sűrűn nagyméretű gödrök jelentkeztek. Ezenkívül két kemence vörösre égett sütőfelületét találtuk meg. Az előkerült leletanyag alapján középső bronzkori, mészbetétes edények népének telepe található a területen, melynek 20 objektumát tártuk fel, 13 gödröt, 4 cölöphelyet, 1 árkot, 2 kemencét.

Szeptember 28–29-én a 1+700 és 1+840 km-szelvények közötti szakaszon, az üszögi úttól és a halastótól K-re további 648 m²-ből 151 m² bizonyult régészetileg pozitívnak. A júniusban feltárt lelőhelyrész objektumai egy dombháton sűrűsödtek, ehhez kapcsolódóan a lelőhelytől DK-i irányban, a meredek domboldalban észleltünk 4 újabb régészeti jelenséget. Az objektumok középső bronzkori leletanyagot tartalmaztak (mészbetétes kerámia kultúrája). Az egyik objektum egy nagyméretű, valószínűleg fémolvasztásra használt kemence volt, többretegű, erősen hamus betöltéssel. Bár a korábban feltárt és az újabban előkerült objektumok között jelentős méretű régészetileg üres terület van, az objektumok azonos korszakba sorolható leletanyaga miatt egyértelmű, hogy összetartoznak.

Üszögpusztai II. (HT-181 lh., KÖH 77415): Szeptember 28–29-én a humuszréteg gépi eltávolítása során több régészeti objektumot azonosítottunk, ezért a további munkavégzést a nyomvonal 1+300 és 1+400 km-szelvényei között leállítottuk. Az üszögi úttól és a halastótól K-re, az üszögi völgy felett D-i irányba meredeken emelkedő domb tetején, a 435 m²-nyi nyesett területből régészetileg pozitív 271 m² volt. Öt régészeti objektumot sikerült feltárnunk. A szemetesgödrökből középső neolitikumra datálható leletanyag került elő (DVK).

Munkatársak: Birkás Péter, Linzembold Csongor, Nagy Norbert, Vadas Livia régésztechnikusok.

BOLDOG ZOLTÁN – VOICSEK VANDA – LIGNER JÁCINT

403. Pécs, Várady Antal utca 10. (KÖH 28756)

(Baranya megye) Rő

2010. december 8–16. között a BMMI Janus Pannonius Múzeuma próbaásatást végzett a beépíteni tervezett telken. Az építkezés a régészeti rétegeket várhatóan nem érintette, ugyanis az épületek síkalapozást kaptak, mélygarázs pedig nem készült. Kettő kutatóárokka 100 m²-t vizsgáltunk, aminek elsődleges célja a rétegviszonyok tisztázása volt. Ténylegesen 76 m²-t tártunk fel.

A terület a Mecsek lábánál egy természetes völgy végében terül el, így előzetesen jelentős vastagságú természetes feltöltődésre lehetett számítani. Az I. árok K–Ny, a II. É–D irányú volt. Római kori épített emlék nem került elő, a terület a 4. sz. elején fallal körbekerített városrészen kívülre, attól Ny-ra, esik. A telek a középkori város területén helyezkedik el, annak DNy-i szélére esik. Középkori épített járósíntet sem találtunk, nem is volt várható, a terület a középkor során beépítetlen volt, kertként funkcionált. Régészeti objektumként egyetlen gödröt határoztunk meg, amely a római kori felszín-

ről indult. A római kor utáni feltöltődésből néhány római kori cserépdarabot, tegulát és egy állatcsontot gyűjtöttünk.

TÓTH ISTVÁN ZSOLT

404. Pécsudvard, Kis-Cser (KÖH 69121)

(Baranya megye) U

A HT-84 jelű lelőhely feltárását 2010. május 13. és június 8. között végeztük el. A régészeti kutatást a Városföld és Drávaszerdahely között építendő gázvezeték tette szükségessé. A nyomvonalban lehumuszolt 981 m²-ből 276 m² volt régészeti objektumokkal fedett.

A lelőhely Pécsudvard és Egerág között, egy É–D irányú, magasabb domb tetején helyezkedik el, nagyjából egy szintben levő, lapos dombtetőn. A dombtetőn a gázvezeték vonalával párhuzamosan, de azt nem érintve ÉNy felé enyhe emelkedő kezdődik. A területen a humusz vastagsága változó, 70–150 cm. A vezeték vonalát egy földút metszi, ettől É-ra teljes szélességben (7 m) kezdtük a humuszolást, majd mivel 20 m hosszan semmilyen régészeti jelenség nem került elő, szondázásra váltottunk. A szelvénynek a földúttól D-re eső felén is ugyanígy jártunk el. A szelvény É-i végében objektumokat találtunk, de azt követően 20 m hosszan folytatott munka során negatívnak bizonyult.

Az előkerült 8 őskori objektumból 7 gödör, 1 átégett felületű tűzrakó hely, vagy platni. A szelvény É-i végében 5, a D-i végében 3 objektum volt, bár mindegyik őskori, a közöttük levő 230 m hosszú területen egyáltalán nem voltak régészeti jelenségek. Az objektumok leletanyaga kevés, csak kerámia és állatcsont.

Július 21–24. között elvégeztük a gázvezeték-építés régészeti megfigyelését. A nyomvonal 175+250 és 175+950 km-szelvényei között további 535 m²-t találtunk régészetileg pozitívnak. A korábban feltárt lelőhelyrészhez kapcsolódóan csekély számban ugyan, de a lelőhelytől mindkét irányban jelentkeztek még objektumok. Ezek kivétel nélkül hulladék tároló gödrök voltak, és a korábbi feltárás során azonosított neolitikus leletanyagot tartalmazták, azon belül is a lengyeli kultúra anyagát. Ez alapján tehát az itt feltárt jelenségek egyértelműen a HT-84 lelőhelyhez tartoznak.

Munkatársak: Boldog Zoltán régész, Vadas Livia, Fenyvesi Anita régésztechnikusok.

LIGNER JÁCINT

405. Pécsvárad, vár (KÖH 25027)

(Baranya megye) Kö

1970-ben a várfalak D-i részét Kiss Attila ásatása érintette, részben feltárta a DNy-i torony várfalon belüli néhány részletét. Azt, hogy a vár DNy-i sarkánál egy „U” alaprajzú torony alapfalai rejtőznek, már korábban is lehetett tudni. 2004-ben Bodó Balázs és Orosz